

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Кафедра публічного управління і проектного менеджменту**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ННІМП ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

10 вересня 2020 року, протокол № 7

Голова Вченої ради ННІМП ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

О. В. Алейнікова О. В. Алейнікова

**МЕТОДОЛОГІЯ ВИРОБЛЕННЯ ТА ПРИЙНЯТТЯ
УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

(дисципліна вільного вибору здобувачів вищої освіти)

Рівень вищої освіти:

- другий (магістерський)
- третій (освітньо-науковий)

Галузь знань: без обмежень

Спеціальність: без обмежень

Освітньо-наукова програма: без обмежень

Київ

Робоча програма навчальної дисципліни **«Методологія вироблення та прийняття управлінських рішень»** дисципліна вільного вибору здобувачів вищої освіти складена відповідно до навчальних планів освітньо-наукових / освітньо-професійних програм Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Автор-укладач робочої програми

Н. Г. Діденко, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління і проектного менеджменту

О. В. Алейнікова, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління і проектного менеджменту

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
публічного управління і проектного менеджменту
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 01 від 09 вересня 2020 р.)

Затверджено Вченою радою
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 7 від 10 вересня 2020 р.)

©Діденко Н.Г., 2020 р.

© ДЗВО «УМО», 2020 рік

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів відповідно до ECTS –3	Галузь знань: без обмежень Спеціальність: без обмежень Освітньо-наукова програма: без обмежень	заочна форма навчання
		Навчальна дисципліна вільного вибору здобувачів вищої освіти
		Рік підготовки
		1
Загальна кількість годин – 90	Рівень вищої освіти: • другий (магістерський) • третій (освітньо-науковий)	Семестр
		1
		Лекції
		10
		Семінари, практичні
		20
		Самостійна робота
		60
		Форма контролю залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Мета навчальної дисципліни. Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти навичок розробляти та реалізовувати варіанти управлінських рішень та одержання ґрунтовних теоретичних та практичних знань щодо процесу розробки і реалізації управлінського рішення з застосуванням наукових підходів, методів, технологій.

Основними завданнями дисципліни є:

- вивчення теорії розроблення і прийняття управлінських рішень;
- засвоєння методів та технологій розробки, аналізу та реалізації управлінських рішень;
- дослідження умов ефективності управлінських рішень;
- набуття навичок використання методів розроблення та прийняття управлінських рішень в професійній діяльності.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти набувають загальних компетентностей та soft skills:

Аналіз та синтез Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання,

Здатність до формування системного наукового світогляду, загального культурного кругозору.

Креативність. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання.

Здатність логічно і критично мислити. Здатність розв'язувати значущі проблеми у сфері управління.. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

Співпраця в команді задля досягнення спільної мети. Здатність налагоджувати навчально-наукову і міжособистісну взаємодію, співробітництво

Презентаційні навички. Здатність презентувати результати досліджень на всіх рівнях.

В процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі здатні набути певних фахових компетентностей, що стосуються здатності організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери; самостійної підготовки проєктів нормативно-правових актів, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей; здатності надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування; здатності здійснювати розробку науково обґрунтованих рекомендацій щодо вирішення складних управлінських і соціальних проблем та вдосконалення публічного управління та адміністрування в умовах змін.

Основними організаційними формами вивчення навчальної дисципліни є: лекції, практичні заняття, самостійна робота, виконання індивідуальних завдань, контрольні заходи.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин			
	Всього	лекції	практ.	СР
Модуль 1. Загальні принципи вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень				
Тема 1. Теоретичні основи вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень	10	2	2	6
Тема 2. Методологічні підходи та умови для вироблення та прийняття управлінських рішень	10	2	2	6
Модуль 2. Класифікація методів вироблення та прийняття управлінських рішень				
Тема 3. Аналітичні та евристичні методи вироблення та прийняття управлінських рішень	10	2	2	6
Тема 4. Експертні методи вироблення	10	2	2	6

та прийняття управлінських рішень. Програмно-цільовий підхід до прийняття управлінських рішень				
Модуль 3. Інформація, середовище та їх вплив на формування управлінських рішень				
Тема 5. Інформаційна складова вироблення та прийняття управлінських рішень	11		2	9
Тема 6. Аналіз середовища, вироблення і вибір управлінських рішень в умовах невизначеності та ризику	15	2	2	9
Модуль 4. Моделі і методи прийняття рішень у різних сферах діяльності				
Тема 7. Методи прийняття та реалізації стратегічних управлінських рішень	13		4	9
Тема 8. Розробка функціональних управлінських рішень, організація їх виконання, контроль і оцінка	13		4	9
Разом	90	10	20	60

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 4 модулів та наступних тем:

Тема 1. Теоретичні основи вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень

Загальні поняття про управлінське рішення. Основні вимоги до управлінських рішень. Сутність та класифікація управлінських рішень. Визначення та класифікація публічно-управлінських рішень. Проблемний аналіз публічного управління.

Моделі прийняття управлінських рішень (класична, поведінкова, ірраціональна). Фактори, що впливають на прийняття управлінських рішень.

Управлінське рішення як психологічний процес. «Психологічні» рекомендації щодо розв'язання проблем прийняття управлінських рішень.

Тема 2. Методологічні підходи та умови для вироблення та прийняття управлінських рішень

Актуальність методології в системі прийняття рішень. Системний та ситуаційний підходи до розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень. Типи управлінських проблем. Загальні характеристики та властивості соціальних систем. Основні проблемні питання в теорії публічного управління.

Ситуаційний аналіз, Методологія ситуаційного підходу, ситуаційні змінні.

Методологічні основи оцінки ефективності прийняття управлінських рішень. Нова парадигма в управлінській теорії і практиці. Вимоги до ефективних управлінських рішень. Види ефективності управлінських рішень (організаційна, соціальна, технологічна, екологічна, правова). Оцінка ефективності прийняття управлінських рішень. Фактори, які визначають якість і ефективність управлінських рішень.

Модель мислення людини, що приймає рішення. Індивідуальні особливості мислення. Стили прийняття управлінських рішень. Причини прийняття невдалих рішень. Відмова від прийняття управлінського рішення. Етичні аспекти прийняття управлінських рішень.

Тема 3. Аналітичні та евристичні методи обґрунтування та прийняття управлінських рішень

Етапи прийняття управлінських рішень. Системний аналіз, основні етапи системного аналізу. Основні методичні прийоми системного аналізу (декомпозиція системи, діагностика системи, статистичні методи дослідження системи, метод «перехресних» порівнянь, евристичні методи, експертні оцінки, імітаційне моделювання, економічний аналіз, аналіз витрат та ефективності, економіко-математичні моделі, аналіз чуттєвості рішень до різних факторів).

Підходи та аналітичні методи вирішення типових проблем у соціальних системах.

Евристичні методи обґрунтування та прийняття рішень (методи прямого та зворотного мозкового штурму, метод ключових питань, метод асоціацій, метод інверсії, метод аналогій, методи теорії ігор). Евристичні методи, що активізують: методи психологічної активізації й методи підключення нових інтелектуальних джерел.

Тема 4. Експертні методи прийняття управлінських рішень.

Програмно-цільовий підхід до прийняття управлінських рішень

Основні умови застосування експертних методів. Методи експертних оцінок (метод Дельфі, метод простого ранжирування (метод переваги), метод вагових коефіцієнтів, метод послідовних порівнянь, метод сценаріїв, метод дерева рішень). SWOT-аналіз.

Модель сміттевого контейнера; раціонально-дедуктивна модель; дискретно-інкрементальна модель; редукціонізм; науковий менеджмент (тейлоризм).

Програмно-цільовий підхід до прийняття управлінських рішень. Цільове програмне управління. Цільова комплексна програма. Порядок складання і розробки програми. Вибір та обґрунтування пріоритетів при формуванні програмно-цільових рішень. Моделювання як інструмент підтримки формування рішень при виборі пріоритетів економічної політики.

Тема 5. Інформаційна складова вироблення та прийняття управлінських рішень

Особливості інформаційного забезпечення розробки та прийняття управлінських рішень. Види спотворень інформації.

Аналітична обробка інформації та вибір альтернативних управлінських рішень. Визначення та діагностика проблеми. Визначення альтернатив. Технології управлінських рішень: технологія ухвалення управлінських рішень за цілями; регламентне управлінське рішення; технологія ухвалення управлінських рішень за результатами; технологія ухвалення управлінського рішення, що спирається на активізацію діяльності.

Тема 6. Аналіз середовища, вироблення і вибір управлінських рішень в умовах невизначеності та ризику

Середовище та його вплив на прийняття управлінських рішень. Прийняття управлінських рішень у різних умовах середовища. Залежність управлінських рішень від внутрішнього стану організації.

Прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику. Основні системні принципи, які визначають загальні вимоги до управління ризиками в діяльності органів публічної влади.

Тема 7. Методи прийняття та реалізації стратегічних управлінських рішень

Розробка і прийняття стратегічних управлінських рішень: сутність, зміст, класифікація. Основні характеристики стратегічних рішень як інструменту оптимізації управлінської діяльності. Сфери прийняття стратегічних рішень.

Основні етапи прийняття стратегічних рішень в умовах ризику: діагностика проблеми, формування стратегічного рішення, прийняття стратегічного рішення і його реалізація. Обмеження прийняття стратегічних рішень в умовах ризику. Розробка альтернативних варіантів рішення. Ознаки стратегічного мислення.

Стратегії розвитку держави як чинники формування та функціонування публічного управління.

Тема 8. Розробка функціональних управлінських рішень, організація їх виконання, контроль і оцінка

Управлінські рішення в галузі виробництва. Критерії прийняття рішень про обсяг і структуру випуску продукції. Критерії вибору між власним виробництвом і закупівлею на стороні. Критерії прийняття рішень у сфері керування якістю виробництва

Прийняття інвестиційних та фінансових рішень. Основні поняття, що використовуються під час розробки інвестиційних та фінансових рішень. Критерії прийняття фінансових рішень. Управлінські рішення в сфері фінансового менеджменту.

Управлінські рішення у сфері інноваційно-інвестиційного менеджменту. Сутність управлінських рішень у сфері інноваційно-інвестиційної діяльності.

Види управлінських рішень у маркетинговій діяльності. Критерії прийняття рішень у процесі формування стратегій конкурентоспроможності продукції.

Вироблення, прийняття та реалізація політичних та нормативно-правових рішень.

Аналітичне забезпечення публічно-управлінських рішень. Консультування в публічному управлінні

Організаційні аспекти формування та оформлення публічно-управлінських рішень, контроль за їх реалізацією. Загальна структура, зміст і оформлення рішення. Реалізація управлінського рішення. Контроль за ходом виконання управлінського рішення.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

№	Назва теми	Зміст	К-ть годин
1	Тема 1. Теоретичні основи вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень	1. З'ясувати сутність та класифікацію управлінських рішень. 2. Розкрити зміст та класифікацію публічно-управлінських рішень. 3. Проаналізувати моделі та підходи до прийняття управлінських рішень. Розкрити особливості управлінського рішення як психологічного процесу.	6
2	Тема 2. Методологічні підходи та умови для вироблення та прийняття управлінських рішень	1. Проаналізувати системний та ситуаційний підходи до вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень. 2. З'ясувати основні проблемні питання в теорії публічного управління. 3. Охарактеризувати методи оцінки ефективності прийняття управлінських рішень. 4. Порівняти стилі прийняття управлінських рішень. Охарактеризувати етичні аспекти	6

		прийняття управлінських рішень.	
3	Тема 3. Аналітичні та евристичні методи вироблення та прийняття управлінських рішень	1. Охарактеризувати етапи прийняття управлінських рішень. 2. Проаналізувати критерії оцінки управлінських рішень. 3. Визначити особливості застосування при прийнятті управлінських рішень евристичних методів. 4. Проаналізувати підходи та аналітичні методи вирішення типових проблем у соціальних системах	6
4	Тема 4. Експертні методи вироблення та прийняття управлінських рішень. Програмно-цільовий підхід до прийняття управлінських рішень	1. Визначити особливості експертних методів прийняття управлінських рішень. 2. Пояснити переваги застосування програмно-цільових методів прийняття управлінських рішень. 3. Визначити можливості прийняття управлінських рішень за допомогою SWOT-аналізу. 4. Проаналізувати програмно-цільовий підхід до прийняття управлінських рішень	6
5	Тема 5. Інформаційна складова вироблення та прийняття управлінських рішень	1. Проаналізувати особливості інформаційного забезпечення розробки та прийняття управлінських рішень. 2. З'ясувати методи аналітичної обробки інформації та вибору альтернативних управлінських рішень. 3. Проаналізувати причини появи перешкод у сприйнятті інформації при прийнятті управлінських рішень 4. Розглянути технології управлінських рішень	9
6	Тема 6. Аналіз середовища, вироблення і вибір управлінських рішень в умовах	1. Розглянути роль середовища у прийнятті управлінських рішень. 2. Проаналізувати прийняття управлінських рішень у різних умовах середовища.	9

	невизначеності та ризику	3. Визначити залежність управлінських рішень від внутрішнього стану організації. 4. Проаналізувати особливості прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику.	
7	Тема 7. Методи прийняття та реалізації стратегічних управлінських рішень	1. З'ясувати особливості розробки і прийняття стратегічних управлінських рішень: сутність, зміст, класифікація. 2. Розглянути основні етапи прийняття стратегічних рішень в умовах ризику: діагностика проблеми, формування стратегічного рішення, прийняття стратегічного рішення і його реалізація. 3. Визначити обмеження прийняття стратегічних рішень в умовах ризику. 4. Проаналізувати стратегії розвитку держави як чинники формування та функціонування публічного управління	9
8	Тема 8. Розробка функціональних управлінських рішень, організація їх виконання, контроль і оцінка	1. Проаналізувати управлінські рішення в галузі виробництва. 2. Визначити умови прийняття інвестиційних та фінансових рішень. 3. Розглянути управлінські рішення у сфері інноваційно-інвестиційного менеджменту. 4. Проаналізувати види управлінських рішень у маркетинговій діяльності. 5. Розглянути вироблення, прийняття та реалізація політичних та нормативно-правових рішень. 6. Охарактеризувати аналітичне забезпечення публічно-управлінських рішень.	9
	Разом		60

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання передбачають (за вибором магістра, аспіранта):

- 1) підготовку реферату (есе),
- 2) підготовку презентацій на мультимедійному обладнанні,

Основні вимоги: критичний та креативний аналіз проблеми, для якого необхідним є порівняння існуючих щодо проблеми точок зору та обґрунтування власної позиції.

Технічні вимоги: реферат: обсяг – до 20 стор., есе: обсяг – до 10 стор., Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1, не менше ніж 5 позицій у списку літератури, коректне оформлення посилань, презентація – до 15 слайдів..

Орієнтовні теми індивідуальних завдань

1. Особливості організації процесу розробки і прийняття управлінських рішень (на прикладі Вашої установи).
2. Сутність та специфіка публічно-управлінських рішень (на прикладі Вашої установи).
3. Застосування системного аналізу для прийняття рішень в публічному управлінні (на прикладі Вашої установи).
4. Вимоги до ефективних управлінських рішень та приклади ефективних рішень у конкретній галузі.
5. Етичні аспекти прийняття управлінських рішень та приклади доброчесної поведінки публічних службовців.
6. Евристичні методи обґрунтування та прийняття управлінських рішень та приклади їх застосування в управлінській діяльності.
7. Експертні методи прийняття управлінських рішень та приклади їх застосування в управлінській діяльності.
8. Програмно-цільовий підхід до прийняття управлінських рішень та приклади його застосування в управлінській діяльності.
9. Особливості інформаційного забезпечення розробки та прийняття управлінських рішень (на прикладі Вашої установи).
10. Аналітична обробка інформації та вибір альтернативних управлінських рішень та приклади їх прийняття в управлінській діяльності.
11. Розробка управлінського рішення в умовах ризику і невизначеності та приклади їх прийняття в управлінській діяльності.
12. Особливості прийняття політичних рішень (сутність, особливості, проблеми) та приклади їх прийняття в управлінській діяльності.
13. Особливості розробки та реалізації стратегічних рішень (принципи, технологія, класифікація стратегій) та приклади їх прийняття в управлінській діяльності.
14. Якість рішення, його складові та фактори, що впливають на нього (на прикладі Вашої установи).
15. Підходи до організації процесу прийняття управлінського рішення (практичний, рефлексивний і методологічний) та приклади їх застосування в управлінській діяльності.

16. Передбачення в розробці та прийнятті управлінського рішення. Методи прогнозування та приклади їх застосування в управлінській діяльності.

17. Ситуаційний аналіз при прийнятті управлінського рішення та приклади його застосування в управлінській діяльності.

18. Прийняття інвестиційних і фінансових рішень та приклади їх застосування в управлінській діяльності.

19. Роль людського фактору і вплив темпераменту на розробку управлінського рішення (на прикладі Вашої установи).

20. Порядок прийняття управлінських рішень у різних школах управління та приклади їх застосування в управлінській діяльності.

21. Контроль за ходом виконання управлінського рішення (на прикладі Вашої установи).

22. Загальні вимоги до управління ризиками в діяльності органів публічної влади (на прикладі Вашої установи).

23. Управлінські рішення в галузі виробництва та приклади їх застосування в управлінській діяльності.

24. Види управлінських рішень у маркетинговій діяльності та приклади їх застосування в управлінській діяльності.

25. Управлінські рішення у сфері інноваційно-інвестиційного менеджменту та приклади їх застосування в управлінській діяльності.

26. Аналітичне забезпечення публічно-управлінських рішень та приклади його застосування в управлінській діяльності.

27. Організаційні аспекти формування та оформлення публічно-управлінських рішень та приклади їх застосування в управлінській діяльності.

28. Вироблення, прийняття та реалізація політичних рішень та приклади їх застосування в управлінській діяльності.

29. Вироблення, прийняття та реалізація нормативно-правових рішень та приклади їх застосування в управлінській діяльності.

30. Вироблення, прийняття та реалізація управлінських рішень щодо боротьби з корона вірусом (на прикладі Вашої установи).

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

на лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються аспіранти до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

на практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: семінар-розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; семінар-

вирішення ситуаційних вправ; семінар-розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

самостійне навчання реалізується у підготовці до практичних занять, у виконанні індивідуальних творчих завдань, у роботі з підготовки мультимедійних презентацій, що будуть проаналізовані, обговорені та оцінені в академічних групах. Під час підготовки до занять здобувачі вищої освіти розвиватимуть навички самостійного навчання, критичного аналізу наукової літератури та інформаційних матеріалів, синтезу та аналітичного мислення.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль: опитування під час практичних занять, оцінка якості доповідей, співдоповідей та рефератів, оцінка виконання проектних завдань, виконання і захист ІНДЗ.

Підсумковий контроль – залік.

Розподіл балів для оцінювання результатів навчання

Поточне оцінювання, самостійна робота								ІЗ	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
10	10	10	10	10	10	10	10	20	100

Якість засвоєння змістових модулів оцінюється за бально-рейтинговою шкалою (національною і шкалою ECTS).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	задовільно	
1-59	незадовільно	не зараховано

Перелік питань для підсумкового контролю знань:

1. Основні вимоги до управлінських рішень.
2. Сутність та класифікація управлінських рішень.
3. Визначення та класифікація публічно-управлінських рішень.
4. Моделі прийняття управлінських рішень (класична, поведінкова, ірраціональна).
5. Фактори, що впливають на прийняття управлінських рішень.
6. Управлінське рішення як психологічний процес.

7. Системний підхід до розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень.
8. Системний аналіз, основні етапи системного аналізу.
9. Ситуаційний аналіз, Методологія ситуаційного підходу, ситуаційні змінні.
10. Вимоги до ефективних управлінських рішень.
11. Види ефективності управлінських рішень (організаційна, соціальна, технологічна, екологічна, правова).
12. Оцінка ефективності прийняття управлінських рішень. Фактори, які визначають якість і ефективність управлінських рішень.
13. Стилi прийняття управлінських рішень.
14. Причини прийняття невдалих рішень.
15. Відмова від прийняття управлінського рішення. Етичні аспекти прийняття управлінських рішень.
16. Етапи прийняття управлінських рішень, їх характеристика.
17. Основні методичні прийоми системного аналізу (декомпозиція системи, діагностика системи, статистичні методи дослідження системи, метод «перехресних» порівнянь, евристичні методи, експертні оцінки, імітаційне моделювання, економічний аналіз, аналіз витрат та ефективності, економіко-математичні моделі, аналіз чуттєвості рішень до різних факторів).
18. Евристичні методи обґрунтування та прийняття рішень (методи прямого та зворотного мозкового штурму, метод ключових питань, метод асоціацій, метод інверсії, метод аналогій, методи теорії ігор).
19. Евристичні методи, що активізують: методи психологічної активізації й методи підключення нових інтелектуальних джерел.
20. Експертні методи прийняття управлінських рішень (метод Дельфі, метод простого ранжирування (метод переваги), метод вагових коефіцієнтів, метод послідовних порівнянь, метод сценаріїв, метод дерева рішень).
21. Програмно-цільовий підхід до прийняття управлінських рішень.
22. Особливості інформаційного забезпечення розробки та прийняття управлінських рішень. Види спотворень інформації.
23. Аналітична обробка інформації та вибір альтернативних управлінських рішень.
24. Організаційні аспекти формування та оформлення управлінських рішень, контроль за їх реалізацією.
25. Загальна структура, зміст і оформлення рішення.
26. Реалізація управлінського рішення. Контроль за ходом виконання управлінського рішення.
27. Прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику.
28. Основні системні принципи, які визначають загальні вимоги до управління ризиками в діяльності органів публічної влади.
29. Розробка і прийняття стратегічних управлінських рішень: сутність, зміст, класифікація.

30. Основні етапи прийняття стратегічних рішень в умовах ризику.
31. Управлінські рішення в галузі виробництва.
32. Прийняття інвестиційних та фінансових рішень.
33. Управлінські рішення у сфері інноваційно-інвестиційного менеджменту.
34. Вироблення, прийняття та реалізація політичних та нормативно-правових рішень.
35. Аналітичне забезпечення публічно-управлінських рішень.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бакуменко В.Д., Руденко О.М., Туча В.В. Механізми імплементації політичних рішень в державному управлінні: Монографія. К. : АМУ, 2015. 184 с.
2. Берданова О., Вакуленко В. Стратегічне планування місцевого розвитку. Практичний посібник. [Берданова О., Вакуленко В.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. К. : ТОВ «Софія-А». 2012. 88 с.
3. Герберт А. Саймон. Адміністративна поведінка: дослідження процесів прийняття рішень в організаціях, що виконують адміністративні функції / Пер. з англ.; Вид. переробл. і допов. числен. заув. авт. К.: АртЕк, 2001. 392с.
4. Канеман Деніел. Мислення швидке й повільне. Як ефективно використовувати ресурс уваги та ухвалювати рішення в умовах невизначеності. К.: Наш формат, 2017.
5. Міненко М.А. Публічне управління: теорія та методологія: монографія / М.А. Міненко. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 404 с.
6. Радов Д. Г. Основи професійної діяльності на державній службі: монографія. Д. Г. Радов; за заг. ред. Н. С. Калашник. Запоріжжя : КСКАльянс, 2015. 220 с.
7. Романюк С. А. Оцінювання рішень у публічному управлінні: наук. розробка / авт. кол. : С. А. Романюк, О. Ю. Оболенський, В. І. Шарий. К.: НАДУ, 2015. 56 с.
8. Розроблення методів і технологій публічного управління [Текст] : наук. розроб. / С. А. Романюк, О. Ю. Оболенський, В. І. Шарий [та ін.] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Упр. орг. фундам. та приклад. дослідж., Каф. держ. упр. і менеджменту. Київ : НАДУ, 2014. 60 с.
9. Словник системного аналізу в державному управлінні / Ю. П. Сурмін, Л. Г. Штика, В. Д. Бакуменко, Л. М. Гогіна. К. : НАДУ, 2007. 148 с.
10. Стоун Д. Парадокс політики. Мистецтво ухвалення політичних рішень [Текст] / Д. Стоун. – К. : Альтернативи, 2000. – 304 с.
11. Янг Е., Куїнн Л. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики: практичний посібник для радників з державної політики у Центральній і Східній Європі / Пер. з англ. С. Соколик ; наук. ред. пер. О. Кілієвич. К. : К.І.С., 2003.

Підручники та посібники

1. Аналітичний документ як інструмент підготовки управлінських рішень: навч.-метод. матеріали / І.В. Рейтерович, С.В. Ситник; уклад. В.М. Гаврилюк. К.: НАДУ, 2013. 56 с.
2. Бакуменко В. Д. Методологія системних досліджень в державному управлінні : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, С. О. Кравченко. К. : ВПЦ АМУ, 2011. 116 с
3. Бакуменко В.Д. Прийняття рішень в державному управлінні: Навчальний посібник [у 2 ч.] / В. Д. Бакуменко // Ч. 1. Теоретико-методологічні засади. К.: ВПЦ АМУ, 2010. 276 с.
4. Діденко Н.Г. Методологія вироблення та прийняття управлінських рішень: навчальний посібник. Київ, 2019. 134 с.
5. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / [Ю. Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін.] ; за ред. Ю. Є. Петруні. [3-тє вид., переробл. і доп.]. Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2015. 209 с.
6. Теорія прийняття рішень [текст] підручник. / За заг. ред. Бутка М. П. [М. П. Бутко, І. М. Бутко, В. П. Мащенко та ін.] К. : «Центр учбової літера-тури», 2015. 360 с.

Інтернет-ресурси

1. <http://www.zakon.rada.gov.ua> – База «Загальне законодавство» Верховної Ради України.
2. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://www.nads.gov.ua> – Офіційний сайт Національного агентства з питань державної служби
4. <http://www.msp.gov.ua/> - Офіційний сайт Міністерства соціальної політики
5. <http://www.dcz.gov.ua> Офіційний сайт Державної служби зайнятості
6. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Офіційний сайт Державного комітету статистики України.
7. <http://hdr.undp.org/en/> – «Доповідь про людський розвиток» – основне джерело інформації для аналітичного дослідження.